

HANDLEIDING BASIS MODERATOREN

BINNENSTEBUITEN

mbo 1 - 2

INLEIDING

In het zaalprogramma kijken studenten naar een programma van drie korte films, waarbij de verhalende kracht van film centraal staat. Het thema is: **jezelf (durven) zijn**. De boodschap en hoe deze is vormgegeven door de filmmaker staan in dit programma voorop. (Ter vergelijking het andere mbo-programma 'Ondersteboven': daarin staan de verbeeldingskracht en de interpretatie van de kijker meer op de voorgrond.)

Dit programma is ontwikkeld door Netwerk Filmeducatie, Eye Filmmuseum, Cinekid, IFFR, IDFA en NFF.

Informatie voor de moderator

Deze handleiding is bedoeld als ondersteuning bij het modereren van het zaalprogramma in een filmtheater of bioscoop. Je kunt de bijbehorende kant-en-klare Powerpoint gebruiken, of er een eigen versie van maken.

De vertoning van de slides kan als ppt of pdf (via een laptop). In de pdf zit het filmfragment van Pablo niet geïntegreerd, in de ppt wel. Het fragment van de maker vertoon je los.

Dit is een uitgebreide versie; er is ook een beknopte handleiding beschikbaar.

Doelen van dit zaalprogramma

- Student beleeft en maakt kennis met verschillende soorten film.
- Student verwoordt de thematiek en het verhaal van de films, als ook zijn beleving.
- Student reflecteert met behulp van de films op zijn eigen identiteit.
- Student is bewust over de (verhalende) keuzes van de filmmaker.
- Student vormt mening over de film.

Films in dit programma

[Pablo](#) (Julien Carpentier, 10 min, fictie)

[Jano & Shiro, a brother's journey](#) (Els van Driel, Eefje Blankevoort, 35 min, documentaire)

[Bars](#) (Rene van Zundert, 18 min, documentaire)

Totale duur compilatie: 63 minuten

Totale duur programma: 90-100 minuten

In deze handleiding wordt bij elke film een korte samenvatting gegeven. Deze schuingedrukte tekst is ter informatie voor de moderator en hoeft niet voorgelezen te worden.

TIPS VAN COLLEGA'S

We verzamelden de beste voorbereidings- en gesprekstips van theaters uit het hele land om een zo soepel en betekenisvol mogelijk filmbezoek te organiseren voor scholen.

PRAKTISCHE TIPS

Maak een draaiboek

Mail vooraf altijd de afspraken of een draaiboek naar de school. Denk aan dag, datum, tijd, zaal, maar ook; welke film gaan ze kijken? Is er een randprogramma? Hoe lang duurt het? Is er lesmateriaal of een les die ze ter voorbereiding moeten doen? Dit overzicht kunnen ze makkelijk doorsturen naar collega's.

Denk aan extra's

Bedenk of er extra benodigdheden nodig zijn: bv. een microfoon, een laptop-aansluiting, genoeg ruimte voor leerlingen in een rolstoel of stoelverhogers voor jonge leerlingen.

Test techniek

Test samen met je collega van filmtechniek niet alleen de films, maar ook het switchen tussen films en presentatie (al dan niet tussen filmprojector en laptop).

Wat spreek je af met leraren?

(vooraf per mail of voor aanvang op locatie doorlopen)

- Geef leraren **een duidelijke rol**: ga verspreid zitten in de zaal, help orde houden en doe vooral mee bij vragen en opdrachten!
- Maak vooraf met de leraar afspraken over **jassen/tassen** en over **toiletbezoek** tijdens de voorstelling. Het is vaak handig jassen/tassen onder de eigen stoel op te bergen.
- **Controleer** samen met een leraar de **zaal** zodra deze leeg is: is het netjes en zijn er geen telefoons, sleutels of handschoenen blijven liggen?
- Vraag achteraf naar de eerste indruk van leraren (en leerlingen): vonden ze het leuk? Een paar dagen later kun je ook een kort (!) vragenlijstje sturen voor **feedback**.

“Een leraar kent de pappenheimers in de klas, dus het is enorm fijn als ze zich tactisch opstellen in de filmzaal.”

Wat spreek je af met de studenten?

De regels op school, in het klaslokaal, zijn een handig uitgangspunt

- **Jassen/tassen: zie afspraak met leraar**
- **Toiletbezoek: zie afspraak met leraar**
- **Telefoons uit / stil / weggestopt**
- **Niet eten/drinken**
- **Geen voeten op de stoel en laat de zaal schoon achter.**

“Herkenbaar: de eeuwige vraag of er geen popcorn gegeten mag worden...”

GESPREKTIPS

Manage verwachtingen

Vertel waarom ze hier zijn en hoe het programma eruit ziet. Bij jonge leerlingen is het soms goed aan te kondigen dat het licht gedimd gaat worden, oudere leerlingen willen graag weten hoelang de films duren.

Zorg dat je publiek hoorbaar is

Herhaal wat in de zaal gezegd wordt, vat samen, of gebruik een publieksmicrofoon om iets hoorbaar te maken voor de rest van het publiek. Het allerbest werkt een zgn. catchbox: een schuimrubberen 'dubbelsteenmicrofoon' die leerlingen rond kunnen gooien.

Vraag door

Waarom vind je dat?

Wissel vraagtypes af

Wissel vragen aan de hele zaal (*hand omhoog als..*) af met individuele vragen (*wie kan wat zeggen over..?*). Zo blijven leerlingen betrokken.

Geef gespreid de beurt

Geef niet alleen de voorste rij of de fanatiekste leerlingen de beurt. Speur ook de achterste rijen af, of geef de beurt aan leerlingen die hun hand niet zo hoog opsteken. Een beurt geven aan een niet-oplettende leerling is natuurlijk ook een beproefde techniek in het onderwijs.

Anticipeer

Luister echt naar wat leerlingen te zeggen hebben en reageer daarop.

“Enthousiasme is aanstekelijk, dat moet je als moderator dus uitstralen. Ook leraren die zelf actief meedoen in de zaal zijn top, dat waarderen leerlingen.”

Activeer de kijkhouding

Door een gerichte kijkopdracht mee te geven activeer je leerlingen.

Stimuleer beweging

Hebben leerlingen moeite met stil zitten? Ook in de zaal kun je actief zijn. Denk bv aan een quiz met staan-zitten of hand omhoog-omlaag. Of doe een klassikale stretchoefening van lichaamsdelen als een soort bioscoopyoga (oren om de film te horen, benen om te laten bungelen, rits je mond dicht, helpt je ogen opensperren..)

Sluit het programma af

De afsluiting van het zaalprogramma is – net als een les op school afronden - belangrijk. Herhaal bijvoorbeeld nog even het leerdoel; waarom waren ze hier ook alweer? En bedank voor de aandacht en inbreng van leerlingen.

“Ik leer weer van leerlingen door ze te vragen naar hun favoriete films, of wat te vertellen over populaire YouTubers of games, want ook tussen film en games is een mooie brug te slaan.”

INTRODUCTIE (10 minuten)

- **Welkom!**

Welkom in (ons filmtheater), ik ben (naam).

Vraag: ik ben benieuwd wie jullie zijn. Wie is hier wel eens eerder geweest?
Steek je hand op als je hier eerder geweest bent.

- **Overzicht van de films**

We gaan vandaag deze drie korte films kijken. Het is een fictiefilm en twee documentaires. Speciaal voor jullie hebben we een selectie gemaakt van drie shorts, die allemaal gaan over 'jezelf zijn'. Bij alle films kun je de vraag stellen:

“Hoe heeft de filmmaker het thema jezelf zijn in beeld gebracht?”

Laten we gaan kijken naar de eerste film!

DE FILMS

Pablo (fictie, 2017, Julien Carpentier, 10 min.)

Pablo, een raptalent uit een achterstandswijk in Parijs, heeft een baantje in een manege. Hij is liever bij de paarden dan dat hij rondhangt met z'n vrienden op straat. Op z'n bed kijkt Pablo naar westerns en droomt hij van een leven als cowboy.

Jano & Shiro, A Brothers Journey (docu, 2020, Els van Driel en Eefje Blankevoort, 35 min.)

De broers Jano en Shiro zijn onafscheidelijk. Als in Syrië de oorlog uitbreekt, vluchten ze samen, op zoek naar een beter leven voor henzelf en hun familie. De jongens zijn achttien en vijftien wanneer ze aan hun tocht beginnen, met Nederland als eindbestemming. Door het leeftijdsverschil worden ze van elkaar gescheiden en voor de minderjarige Shiro is het beleid anders dan voor Jano. De gedroomde eindbestemming is minder idyllisch dan ze hadden verwacht.

Bars (docu, 2019, Rene van Zundert, 18 min.)

De korte documentaire Bars laat je de wereld van Michael zien. Een wereld waarin de 22-jarige Rotterdammer worstelt met schulden, geen vaste woonplek heeft, maar ook in de ban is van 'Calisthenics': een harde sport waarbij je je eigen lichaamsgewicht gebruikt. Michael droomt van reizen, 'weg uit deze situatie'.

AFRONDEN (10 minuten)

- We hebben drie verschillende films gezien. Een film over Pablo die niet wilde rappen, maar kracht haalde uit zijn passie voor paarden. Een documentaire over twee broers Jano en Shiro die uit Syrië zijn gevlucht en nu in Nederland wonen, waardoor ze zich erg moeten aanpassen. En tot slot zagen we een documentaire over het leven van Michael, en zijn zoektocht naar een goed leven. Alle drie de films gaan over jezelf (durven) zijn, en een zoektocht naar geluk.
- Kan Pablo zichzelf zijn? Kunnen Jano & Shiro zichzelf zijn? Kan Michael zichzelf zijn?
- Welke film vond je het meest boeiend, en waarom? Welke zou je aanraden aan vrienden of familie, en waarom?
- Wat is de boodschap die je meeneemt naar huis? (wees jezelf, houd moed, de aanhouder wint, geef dingen tijd, altijd blijven lachen, na regen komt zonneschijn (zie ook de Loesje-quotes in de powerpoint).
- Wat is nu jouw mening over jezelf mogen zijn en groepsdruk? Wie zou adviseren om altijd jezelf te durven zijn, ondanks wat de buitenwereld denkt. En wie zou adviseren om jezelf een beetje aan te passen, zodat het leven makkelijker wordt?
- Tot slot een moeilijke vraag: als er een film over jou zou worden gemaakt, welke soundtrack zou die dan moeten hebben? Wie kan een muziknummer noemen dat echt over jou gaat of echt bij jouw leven past? Wat voor soort film zou het moeten worden? Comedy, horror, romcom, actiefilm, western?
- Rond af: Ik hoop dat jullie het naar je zin hebben gehad en er straks of later nog eens over napraten.

We zijn nu aan het einde gekomen van het programma: Ik wil jullie heel hartelijk bedanken voor jullie aandacht!

Colofon

Netwerk Filmeducatie (2022)

De educatieprogramma's in de Korte Film Poule zijn tot stand gekomen in samenwerking met: [Eye filmmuseum](#), [Cinekid](#), [NFF](#) (Nederlands Filmfestival), [IFFR](#) (International Film Festival Rotterdam) en [IDFA](#) (International Documentary Festival Amsterdam).

Vragen of opmerkingen? netwerkfilmeducatie@eyefilm.nl